

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 30

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

Številka: 1031-157/2012-2

Datum: 19.9.2012

Zadeva: Vključitev dodatkov v pokojninsko osnovo

Spoštovani,

na Direktorat za delovna razmerja in pravice iz dela smo dne 7.9.2012 prejeli predlog 3466-317, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si glede upoštevanja v izračun pokojninske osnove vseh dodatkov iz dela, kot so izplačila nadur, nočno delo, delo v nedeljo in praznik, regres za letni dopust, eventualne 13. plače, jubilejne nagrade, nagrade za delovno uspešnost. Z vidika obstoječe zakonodaje o pokojninskem in invalidskem zavarovanju vam posredujemo sledeče pojasnilo.

Uvodoma pojasnjujemo, da se sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja financira s prispevki, kateri so določeni kot odstotki od bruto plače. Tako je sama pokojnina odvisna od višine vplačanih prispevkov in pokojninske osnove, od katere se odmeri in izplačuje pokojnina. Po sedaj veljavnem Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06-uradno prečiščeno besedilo, 112/06 Odl.US, 114/06-ZUTPG, 91/2007 Ski.US, 10/08-ZVarDod, 98/09-ZIUZGK, 27/10 Odl.US, 38/10-ZUKN, 61/10-ZSVarPre, 79/10-ZPKDPIZ, 94/10-ZIU, 84/11 Odl.US, 94/11 Odl.US, 105/11, 110/11-ZDIU12, 40/12-ZUJF, v nadaljevanju: ZPIZ-1) se pokojninska osnova od katere se odmeri starostna pokojnina, praviloma določi na podlagi mesečnega povprečja prejetih plač oziroma zavarovalnih osnov, od katerih so bili obračunani prispevki, v katerihkoli zaporednih 18 letih zavarovanja po 1.1.1970, ki so za zavarovanca najugodnejša. Za izračun pokojninske osnove je iz četrtega odstavka 39. člena ZPIZ-1 nadalje razvidno, da se vzamejo plače oziroma osnove, od katerih so bili plačani prispevki, zmanjšane za davke in prispevke, ki se obračunavajo in plačujejo od plače po povprečni stopnji v Republiki Sloveniji.

Splošne določbe o plačah in drugih osebnih prejemkih ureja Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02, 79/2006-ZZZPB-F, 46/2007-Odl.US, 103/2007, 45/2008-ZArbit, 83/2009-Odl.US, v nadaljevanju: ZDR) ter kolektivne pogodbe v katerih je opredeljen način obračunavanja in izplačevanja plač. Plača je v skladu z drugim odstavkom 126. člena ZDR sestavljena iz osnovne plače, dela plače za delovno uspešnost in dodatkov. Dodatki delavcu v skladu s 128. členom ZDR pripadajo v posebnih pogojih dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa za nočno delo, za nadurno delo, za delo v nedeljo, za delo na praznike in dela proste dneve po zakonu.

V povezavi z vašim vprašanjem dodajamo, da se ne glede na obračunane prispevke za izračun pokojninske osnove v skladu z 42. členom ZPIZ-1 ne štejejo: prejemki za delo, ki ga je delavec opravil zunaj okvira rednega dela (npr. delo preko polnega delovnega časa, ki presega omejitve, določene z Zakonom o delovnih razmerjih, sodelovanje v izpitni komisiji, predavanja izven redne zaposlitve); prejemki, ki pomenijo povračilo materialnih stroškov (npr. dnevnice, kilometrine, terenski dodatki, dodatek za ločeno življenje, dodatek za prehrano, potni stroški, prevoz na delo); regres za letni dopust; nagrade ob delovnih jubilejih; prejemki v naravi, razen kadar pomenijo sestavni del plačila po pogodbi o zaposlitvi in so od njih plačani prispevki; odpravnine, prejemki zaradi upokojitve; prejemki v obliki delnic, obveznic in drugih vrednostnih papirjev; osnove, od katerih so bili plačani prispevki za dokup pokojninske dobe.

Glede plačila za nadurno delo, pojasnjujemo, da je nadurno delo sestavni del plače (dodatek k plači) in se tako všteva v pokojninsko osnovo iz 39. člena ZPIZ-1. Vendar pa je pri tem potrebno poudariti, da se izhajajoč iz določbe 44. člena ZPIZ-1 plača za delo preko polnega delovnega časa upošteva za ugotovitev pokojninske osnove največ za toliko ur dela preko polnega delovnega časa, kolikor je dovoljeno po predpisih o delovnih razmerjih in pod pogojem, da so od nje plačani prispevki. Zakon o delovnih razmerjih v tretjem in četrtem odstavku 143. člena določa, da lahko traja nadurno delo največ osem ur na teden, največ 20 ur na mesec in največ 170 ur na leto, s soglasjem delavca pa se ta čas lahko poviša na 230 ur na leto. V pokojninsko osnovo se torej upošteva plača največ za toliko nadur, kolikor jih lahko delavec v določenem obdobju opravi skladno z ZDR.

Glede na to, da je smisel pokojninskega in invalidskega zavarovanja priznanje pravic, za katere so bili v času aktivnega obdobja plačani prispevki, se v pokojninsko osnovo ne vštevajo prejemki določeni v 42. členu ZPIZ-1, od katerih niso bili plačani prispevki.

Z lepimi pozdravi.

Pripravila:
Mateja Bambe
analitik VII/2-II

mag. Andraž Rangus, podsekretar
Vodja sektorja

